

Programmabegroting 2024

Versie: Vastgesteld door Raad

9 november 2023

Rechten

Onder een recht (of voorheen een retributie) wordt verstaan: een gedwongen betaling aan de (lokale) overheid ter zake van een concrete, door de (lokale) overheid als zodanig, *individueel* bewezen dienst. Op dit punt verschilt zij van een belasting, waar geen rechtstreekse concrete tegenprestatie tegenover staat. Wanneer er twijfel is of het om een belasting dan wel om een retributie gaat, kiest de rechtspraak meestal voor de kwalificatie als belasting, omdat dit meer rechten verleent aan de burger.

In Diemen worden de volgende rechten geheven:

- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing;
- Leges;
- Marktgelden;
- Lijkbezorgingsrechten.

Bij de ramingen voor de heffingen met een directe tegenprestatie streven we zoveel mogelijk kostendekkendheid na. Uitzondering hierbij is de markt waarbij ook naar tarieven in de omliggende gemeenten wordt gekeken om ons zo niet “uit de markt” te prijzen. Bij de diverse leges spelen naast het streven naar kostendekkendheid ook andere factoren een rol. Zo heeft de wetgever een aantal tarieven vastgesteld, bijvoorbeeld voor de Verklaring omtrent gedrag, reisdocumenten en rijbewijzen (rijksdeel). Ook de tarieven voortvloeiende uit de Wet op de Kansspelen worden landelijk bepaald. Daarnaast houden we bij het vaststellen van de tarieven ook rekening met de regionaal of landelijk gangbare tarieven. Per afzonderlijke recht geven we een korte toelichting. Bij alle rechten passen we in ieder geval de prijsindexering van 3,9% toe. Bij de leges voor omgevingsvergunningen, het tarief afvalstoffenheffing en de rioolbelasting stellen we een extra verhoging voor.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt in rekening gebracht voor het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval. Bij de afvalstoffenheffing wordt een tariefsdifferentiatie toegepast. Dat wil zeggen dat onderscheid wordt gemaakt in een tarief voor een éénpersoons- en een tarief voor een meerpersoonshuishoudens. De verhouding tussen één- en meerpersoonshuishoudens is ongeveer 35% éénpersoons- en 65% meerpersoonshuishoudens.

De studentenwoningen aan de Dalsteindreef en de studentenflats aan de Rode Kruislaan en Bergwijkdreef (containerwoningen) nemen we niet bij de berekening van het tarief. De eigenaar van deze complexen zorgt zelf voor de verwijdering van de afvalstoffen.

Het overgrote deel van de inkomsten vanuit de afvalstoffenheffing gaat naar Meerlanden voor de inzameling van het huishoudelijke afval. De afgelopen jaren zijn de kosten steeds verder toegenomen, ondanks betere afvalscheiding door de inwoners. De kostenstijging heeft onder anderen te maken met het vele thuiswerken en de wisselende opbrengsten of kosten van het verwerken van afvalstromen. Maar ook spelen de vele investeringen mee van de afgelopen jaren om de afvalinzameling en de service te verbeteren. Deels worden die hogere kosten gedekt uit het groeiend aantal inwoners, maar dat dekt niet alle stijgingen.

Ook voor 2024 zouden we met het huidige tarief van de afvalstoffenheffing niet uitkomen. De kosten van De Meerlanden ten gevolge van de inflatie lopen in 2023 en 2024 fors op. De Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing is vanaf 2019 leeg, met als gevolg dat de tekorten van de laatste jaren zijn verrekend met de algemene middelen/reserve. Voornemen is de

egalisatiereserve de komende jaren geleidelijk aan weer op niveau te brengen zodat we tegenvallende resultaten kunnen opvangen.

Tot en met 2022 is een bedrag van € 714.000 verrekend met de algemene middelen.

Uitgangspunt is dat de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend is.

Bovenstaande ontwikkelingen hebben een negatieve invloed op de tariefontwikkeling.

Bovenop de reguliere prijsindexering van 3,9% is een extra verhoging van 17,5% nodig om tot een kostendekkende exploitatie te komen.

Bij de behandeling van de Kadernota 2024 vroeg de raad naar de mogelijkheid om groter onderscheid te maken tussen eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens. Dit verschil bedraagt was in 2023 afgerond € 80. Door de voorgestelde indexering loopt dit verschil op tot bijna € 100. Het verschil groter maken betekent een hogere lokale lastendruk voor meerpersoonshuishoudens. Uit een vergelijking met een benchmark is zitten we met het verschil boven het landelijke gemiddelde. Dit is voor ons voldoende motivatie om geen extra aanpassing in dit verschil te maken.

Onderstaande tabel en grafiek geven u inzicht in de kosten die meegenomen worden bij de bepaling van het tarief.

Soort kosten	2024	Soort opbrengsten	2024
Aanneemsom Meerlanden (ophalen en verwerken)	-3.877	Afvalstoffenheffing	5.608
BTW-verrekening	-875	Overige bijdrage	130
Directe uren	-165		
Overhead	-132		
Afdracht afvalopbrengsten	-18		
Heffing en invordering	-200		
Rente en afschrijving	-96		
Overige kosten	-7		
Totaal toegerekende kosten	-5.370	Totaal opbrengsten	5.738
Dotatie aan egalisatievoorziening			369

